

Dosarul nr. 2ra-459/20

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul central (jud. I. Gorlenco)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. G. Vavrin, I. Dănăilă, S. Pilipenco)

DECIZIE

3 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran împotriva lui Gheorghe Todorov cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu, admis apelul declarat de Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran și modificată hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central

constată:

La 1 noiembrie 2018, Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gheorghe Todorov cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că a depus o plângere la organul urmărire penală pe faptul sustragerii pilonilor de pe terenul situat în sat. XXXXX r-nul XXXXX, nr. cadastral XXXXX, ce-i aparține cu dreptul de proprietate, precum și prejudicierea ulterioară.

La 10 august 2016, a fost pornită cauza penală în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe faptul furtului de 560 de piloni de pe terenul menționat, săvârșit de persoane necunoscute.

Astfel, prin acțiunile de urmărire penală a fost stabilit că Gheorghe Todorov, în perioada anului 2013, aflându-se în sat. XXXXX r-nul XXXXX, având intenția de a însuși bunurile altei persoane, a sustras de pe lotul de teren agricol cu nr.

cadastral XXXXX plantat cu vița de vie, 560 de piloni de beton armat cu sârmă de legătură ce-i aparțineau, prin ce i-a cauzat un prejudiciu material considerabil.

Tot prin ordonanța din 6 martie 2017, s-a ajuns la concluzia că de pe terenul agricol cu nr. cadastral XXXXX samavolnic au fost însușiți 100 de piloni din beton armat.

Ca rezultat, a fost încetată urmărirea penală în privința lui Gheorghe Todorov pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Codul penal, deoarece faptele constituie contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

A menționat că la 12 aprilie 2017, la inițiativa lui, a fost efectuat raport de expertiză extrajudiciară nr. 0146 de către expertul judiciar în construcții, Anatol Achimov, prin care a fost constatat costul unui pilon de beton armat în mărime de 29,14 de lei.

Totodată, a comunicat că a înaintat cerere prealabilă, prin care a solicitat ca pârâtul să-l contacteze până la data de 10 mai 2017 pentru a se înțelege privitor la despăgubire ori să-i ofere repararea prejudiciului material cauzat în urma acțiunilor ilicite prin încasarea echivalentului bănesc în sumă de 241 914 de lei, menționând că în caz contrar, litigiul va fi soluționat de instanța de judecată și va solicita inclusiv și cheltuielile de judecată, dobânda de întârziere și prejudiciul moral.

Astfel, prejudicierea lui constă în paguba materială în mărime de 241 914 de lei și cheltuielile pentru efectuarea expertizei în mărime de 2 000 de lei.

A evidențiat că prin acțiunile culpabile ale lui Gheorghe Todorov, a fost prejudiciat moral, fapt care s-a manifestat prin suferințele psihice, determinate de îngrijorările, retrăirile pentru avere, precum și consecințele afective manifestate prin tergiversarea din partea pârâtului.

Până în prezent, pârâtul nu și-a cerut iertare pentru cele comise și evită orice discuții privitor la despăgubire.

Așadar, prejudiciul moral cauzat îl estimează în sumă de 20 000 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 10, 11, 315, 316, 374-376, 1398 alin. (1), 1422-1423 Cod civil, art. 4, 5, 7, 85 alin. (4), 86, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Gheorghe Todorov în beneficiul lui a prejudiciului legat de încălcarea dreptului lui de proprietate cauzat prin contravenție în mărime de 241 914 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 2 000 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 14 ianuarie 2019, Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josan a depus o cerere cu privire la excepția de tardivitate, prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintate de către Stepan Bacarji, ca fiind tardivă .

Prin încheierea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central, a fost respinsă excepția de tardivitate conform art. 186¹ CPC, invocată de către Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josan.

Prin hotărârea din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Gheorghe Todorov în beneficiul lui Stepan Bacarji prejudiciul material în mărime de 2 914 de lei (costul a 100 de piloni), prejudiciul

moral în mărime de 1 000 de lei, cheltuielile legale de efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 0146 din 12 aprilie 2017 în mărime de 1 000 de lei și cheltuielile legate de plata taxei de stat în mărime de 250 de lei, iar în total suma de 5 164 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost încasată de la Stepan Bacarji în beneficiul lui Gheorghe Todorov suma de 750 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 400 de lei cu titlu de cheltuieli de transport, în total suma de 1 150 de lei.

Prin decizia din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu, admis apelul declarat de Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran și modificată hotărârea primei instanțe în partea încasării cheltuielilor judiciare de la Gheorghe Todorov în beneficiul lui Stepan Bacarji, prin încasarea suplimentară a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 1 000 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe și încheierea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central.

La 13 ianuarie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu a declarat recurs împotriva deciziei din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

A obiectat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 267 Cod civil și a interpretat eronat prevederile art. 272, 315, 316, 321 alin. (2), 376, 1422 Cod civil și art. 45 Cod contravențional.

Instanța de apel eronat a stabilit că Stepan Bacarji are dreptul la repararea prejudiciului patrimonial și a celui nepatrimonial cauzat prin contravenție, considerând că i-au fost încălcate careva drepturi, or, în ordonanța procurorului este menționat că i-au fost încălcate drepturile Ecaterinei Bacarji și nicidecum lui Stepan Bacarji.

A obiectat că pretinsa pagubă solicitată de Stepan Bacarji putea fi solicitată în termenul general de prescripție extinctivă de 3 ani prevăzut de art. 267 Cod civil, în vigoare la acel moment, până în anul 2016, pe când acțiunea a fost înaintată numai la data de 12 noiembrie 2018.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 6 noiembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 147) și care a fost recepționată de către recurent la data de 15 noiembrie 2019, ceea ce se atestă prin ștampila aplicată pe plicul de recepție a deciziei recurate (f. d. 153).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 ianuarie 2020, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul din alte motive, de a casa decizia instanței de apel și a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

După cum denotă actele cauzei, Stepan Bacarji înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Gheorghe Todorov, a solicitat încasarea din contul lui Gheorghe Todorov în beneficiul lui a prejudiciului legat de încălcarea dreptului lui de proprietate cauzat prin contravenție în mărime de 241 914 de lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în mărime de 2 000 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea parțial și a încasat de la Gheorghe Todorov în beneficiul lui Stepan Bacarji prejudiciul material în mărime de 2 914 de lei (costul a 100 de piloni), prejudiciul moral în mărime de 1 000 de lei, cheltuielile legale de efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară nr. 0146 din 12 aprilie 2017 în mărime de 1 000 de lei și cheltuielile legate de plata taxei de stat în mărime de 250 de lei, iar în total suma de 5 164 de lei. În rest, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată. A fost încasată de la Stepan Bacarji în beneficiul lui Gheorghe Todorov suma de 750 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 400 de lei cu titlu de cheltuieli de transport, în total suma de 1 150 de lei.

Prin decizia din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu, admis apelul declarat de Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran și modificată hotărârea primei instanțe în partea încasării cheltuielilor judiciare de la Gheorghe Todorov în beneficiul lui Stepan Bacarji, încasând suplimentar cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 1 000 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe și încheierea din 16 ianuarie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central.

Instanța de recurs conchide însă că decizia instanței de apel din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul, este adoptată cu încălcarea legislației procedurale, respectiv nu poate fi menținută.

Astfel, după cum atestă actele cauzei, la 13 mai 2019, prin intermediul oficiului poștal, Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran a declarat apel împotriva hotărârii din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central (f. d. 78-79).

Instanța de apel, însă, fără a verifica dacă termenul de declarare a apelului depus de către Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran împotriva hotărârii din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central, a fost respectat potrivit art. 362 alin. (1) CPC, l-a primit pe rol și a purces la judecarea în fond a acestuia, deși această obligație a instanței rezultă expres din prevederile art. 365¹ alin. (2) CPC, potrivit cărora în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369.

Astfel fiind, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, indică la incertitudinea acceptării pe rol prin încheierea din 12 august 2019 a Curții de Apel, a apelului declarat de Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran împotriva hotărârii din 10 aprilie 2019 a Judecătoriei Cahul sediul central și examinarea în fond a acestuia.

Pe cale de consecință, instanța de recurs relevă că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced, având în vedere că decizia contestată cu recurs de către Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu inclusiv și prin judecarea în fond a apelului depus de Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran, care, fără a fi verificat de către instanța de apel termenul de declarare a apelului lui Stepan Bacarji, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu din alte motive, de a casa integral decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, pe motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În consecință, analiza criticilor formulate în recurs nu mai este necesară, acestea urmând a fi avute în vedere de către instanța de apel la rejudecarea cauzei.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Gheorghe Todorov, reprezentat de avocatul Gheorghe Josu.

Se casează decizia din 8 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Stepan Bacarji, reprezentat de avocatul Victor Baran împotriva lui Gheorghe Todorov cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu